Interesse og Kærlighed til Gerningen og tillige med den Følelse, hvad Livet er uden Kristendom.

Jeg vil til Slutning bemærke, at Forældre burde lære deres Børn at kende Bogstaverne fuldstændig, førend de sender dem i Søndagsskole; thi skal Lærerne lære dem at kende Bogstaver, tager det for lang Tid, før Børnene faar nogen Udbytte af deres Skolegang.

En Lærer i Søndagsskolen.

Buddha og Kristus.

Foredrag paa
Trinitatis Seminarium
i Januar 1912.

(Sluttet.)

4. Lighed og Ulighed mellem Kristus og Buddha.

1. Angaaende denne Sag, hvorom der var meget at sige, skal jeg forsøge at fatte mig i muligste Kortheds. Til Indledning maa jeg bemærke, at i Efterretningerne om Buddha findes senere Tildigtninger, hvori der tydelig nok viser sig Paavirkning af Kristendommen, saaledes f. Eks. med Hensyn til Bebudelsen af hans Fødsel, Mirakler osv. Herpaa har vi ingen Tid at spilde. Idet vi nu først taler om Ligheden mellem dem, udhæver vi særlig følgende Punkter:

A. a) Baade Kristendommen og Buddhismen, saa vel som Zoroasters Religion og Muhamedanismen, har deres Oprindelse i det sydlige Asien, og tages der Hensyn til den store Verden, er der ikke saa uhyre langt mellem Landene, hvor de først fremstod, Buddhismen inden for den ariske, Kristendommen inden for den semitiske Folkerace.

b) Dernæst ligner de hinanden deri, at de Religioner, som knytter sig til deres Navne, nu er fremmede i deres oprindelige Hjemstavn. I Indien findes Buddhismen kun i Nepal og paa Ceylon — ellers raader Hinduismen. I Palæstina findes kun faa Kristne — ellers raader der Muhamedanismen.

c) Dernæst viser Ligheden imellem dem sig deri, at deres Religioner er, i Modsætning til f. Eks. Muhamedanismen, hvad man kalder universale, og ikke indskrænkede til en bestemt Nation. Medens f. Eks. ingen kan blive Muhammedaner uden med det samme at blive en Araber, mer og mindre, saa kan man blive Kristen uden at blive Jøde — og Buddhist uden at blive Indier. Medens Kristendommen fra Palæstina har udbredt sig mod Nord og Vest, er Buddhismen gaaet mod Nord og Øst. — nu rækker de Hænderne ud mod hinanden til den store Verdenskamp. Kristendommen vinder Indgang i Kina og Japan, buddhistiske Skrifter oversættes og beundres i Europa og Amerika.

d) Dernæst ligner Kristendommen og Buddhismen hinanden deri, at de begge henvender sig til Mennesker, der er i Nød og søger Frelse og Forløsning. Jesus siger: „Menneskens Søn er kommen for at søge og frelse det fortabte." Og Buddha sagde: „Ligesom den salte Smag gennemtrænger Havvandet, saaledes gennemtrænges min Lære af Tanken om Forløsning."

e) Baade Buddha og Kristus afviste en bestemt Askese som Vejen til Forløsning — i Modsætning til Farisæismen og Brahmismen.

f) Endnu kunde der bemærkes, at Betegnelserne Buddha og Kristus (Messias) er ældre end de Personer, som man nu bruger dem om, idet deres Tilhængere er enige om, at disse Betegnelser har fundet deres fulde Opfyldelse i Sidharta og Jesus af Nazareth.

B. Saa meget om Ligheden mellem Kristus og Buddha. Idet vi nu kommer til den anden Side af Sammenligningen nemlig Uligheden, da er denne baade saa dyb og iøjnefaldende, at man kun kan forundre sig over, at nogen nogen Sinde har kunnet overse den. Her kun nogle Punkter:

1. Gautama Buddha henvender sig med sin Lære til den aandelige Overklasse, som føler sig træt og betynget af Tilværelsen, tilSind, som er betagne af Verdens Smerter og Livslede, som den fremkommer i Forbindelse med Kulturmættelse og Overforfinelse. Hans Munkeorden er en Forening af Grublere.

Kristus henvendte sig til alle dem, der arbejdede og var besværede, de syge, forkomne. — Denne Ulighed er stor. Men den bliver endnu større, naar Talen bliver om, hvad de da henvendte sig med til Menneskene, de fik i Tale.

2. Buddha kender ingen Gud, ingen levende Gud, intet Samfund med Gud, der er brudt og kan genoprettes. Folk, som burde vide bedre, har sagt: „Hensigten med hans Love var at føre Mennesker til Nirvana — Samfund med Gud." — Men Sandheden er den, at Buddha kender en evig Verden, men intet evigt Væsen, ingen Gud forud for Verden. Max Müller siger: „Buddha nægter Tilværelsen af en Skaber, ja af Gud som et absolut Væsen." De hellige Skrifter lader Buddha sige: „Jeg ser ingen enten i den himmelske eller Maras Verden, eller Brahma-Verdenen, som det vilde passe sig for mig at ære". En personlig Skaber vilde efter B.s Tankegang være en Grusomhed. Derfor siger og saa Buddha om Kristendommen, at det vilde være en god Religion, dersom den vilde udelade, hvad der siges om Skaberen.

3. Buddha kender Lidelse, men han kender ikke Synd. I hvert Fald ikke i den kristelige Betydning af Ordet. Det er en Følge af, at han ikke kender Gud. For Buddha er, hvad han kalder Tørst, det, der gaar i Syndens Sted. Mange oversætter Tørst ved Begæring, men det er i en hel anden Betydning end Ny Test. Tørst er Lyst til Livet, ikke Lysten til det onde. Lysten til det evige Liv vilde være „Tørst" ifølge Buddhas Lære. — Det kommer af, at Buddha saavel som Brahmas Tilhængere ikke kan skælne mellem det fysiske og det moralske.

Jesus lærer, at det største Onde er ikke Livet, men Synden, den onde Villie.

4. Derfor kender Buddha heller ingen Frelser. Frelsen for ham er Ikke-Tilværelse, Fritagelse for Genfødelse. For den Kristne er Frelse Befrielse fra Synden som Skyld og som Magt. Og Buddha kender ingen Frelser — uden Mennesket selv. „Se", siger han — „ingen kan redde den anden". Hans Frelservej er Vejen ud af Tilværelsens Kredsløb.

Imidlertid er det gaaet saa underligt til, at indenfor den nordlige Buddhisme anses B. som Frelser, anraabes og tilbedes som saadan.

C. Saa meget om Buddhismens Religion. Kommer vi nu til dens Ethik, da er den bleven prist i høje Toner. Og den staar betydelig højere end f. Eks. Brahmismens Men da B. ikke kender Gud, kender han heller ingen Pligter mod ham, ja kender ingen Lov som Udtryk for en højere personlig Villie. Han kender heller ikke Bud, men egentlig kun Raad. Og blandt dens 10 store Syndere er det ikke den mindste, at tro at man har en Sjæl.

Buddha kender heller ikke Kærlighed, men kun Mildhed og Ikke-Had. —

Angaaende disse Ting skal vi give Ordet til den tyske Religionshistoriker N. Sønderblom. Han siger angaaende Forskellen paa Buddhismen og Kristendommen: „Tydeligere bliver Forskellen, naar vi gaar til den Regel, som angiver selve Bevæggrunden. Regelen er efter et buddhistisk Skrift: „Jeg er ens med dem, som tilføjer mig Smerte, og dem, som bereder mig Glæde, mod alle er jeg ens. Hengivenhed og Had kender jeg ikke. Af Glæde og Sorg, af Ære og Forsmædelse er jeg lige uberørt: overalt er jeg ens. Dette er Fuldendelsen af mit Sinds Ligevægt." I et andet Skrift læser vi: „For den buddhistiske Asket er Fjenden og han selv, hans Hustru og hans Datter, hans Moder og en prostitueret Kvinde ganske lige." —

Dette er de naturlige Følelsers Død og en fuldkommen Tøslesløshed. Men det er ikke den brændende Kærlighed, som vil frelse og forbandle. For Kristendommen er Kærligheden ikke en kølig, blid Medlidenhed, rede til at taale alt. Paulus skriver: „Om jeg gav mit Legeme hen for at brændes, men havde ikke Kærlighed, da gavnede det mig intet." (Nathan Sønderblom: Kristendommen og Religionerne" — dansk Oversættelse ved Knud Heiberg — Side 45). Søderblom siger fremdeles: „Der kunde være meget at sige om Kristendommens og Buddhismens Forhold til hinanden. Den dybeste Forskel mellem den ædle, indiske Ordensstifter og Frelseslærer Gautama Buddha, som har talt og fremkaldt Ord af uforgængelig Skønhed, og Jesus Kristus er denne, at den førstnævnte synger sin ensformige, men henrivende skønne Vuggevise over Menneskelivets Stræben, Tro og Haab og giver de længselsfulde, kæmpende Menneskesjæle et med sikker, rigtigt Selvkendskab udtænkt Bedøvelsesmiddel, som fører dem til den store Stilhed; men hos Kristus findes den vældigste, djærveste, utrolige og dog virkelige, ingenlunde sværmeriske Tro paa Livet, som Verden nogen Sinde har set.

Buddha vandrede, hyldet af Konger og Fyrster og fulgt af Tusinder, til Alderdommens høje Grænse. Jesus endte paa det mest vanærende Rettersted, paa et Kors, og længst hørtes af hans sidste Ord dette: „Min Gud, min Gud, hvi har du forladt mig." Men spørger man, hvem af de to ejer verdenserobrende Kraft — ikke blot en smertestillende Dulmen, men Livskraft og Sejr i Liv og Død; spørger man, hvem af de to har givet Verden Liv, det evige Liv, saa kan Svaret ikke blive tvivlsomt." (s. Steds, Side 49—50).

Til Slutning endnu kun følgende. En enfoldig Kineser, som var kommen til Troen paa Kristus, sagde, da han vilde vise sine Landsmænd, hvad de vilde vinde ved at ombytte Konfucianismens hule Visdom og Buddhismens tomme Trøst med Troen paa Kristus: „Et Menneske, der er en Synder, er lig en Mand, der er falden i en Brønd. En lærd Doktor (Konfucianer) kom forbi og gav Manden en Formaning: „Hvilken Daare du var at falde i den. Jeg raader dig til, naar du er kommen op, ikke at falde i igen" — og saa gik han sin Vej. Saa kom der en buddhistisk Præst og sagde i en Tone af Medynk: „Jeg er meget bedrøvet for dig, men jeg kan ikke naa dig saa langt nede; hvis du kunde klatre den halve Vej op, kunde jeg hjælpe dig op." „O", sagde den stakkels Synder, „det er det, jeg ikke kan; hvis jeg kunde klatre den halve Vej op, kunde jeg ogsaa klatre Resten." „Saa kan jeg ikke hjælpe dig: du maa blive liggende der." Da kom den Herre Jesus, og med en vældig Arm af Naade gik han ned, saa langt, som den stakkels Mand var falden, og løftede ham ikke til Randen af Brønden, hvor han kunde falde i igen, men til et sikkert Sted, hvor han var sikker for bestandig."

P. S. Vig.

Nye Bøger.

Anmeldt af P. S. Vig.

(Sluttet.)

3. Dr. Wilh. Schencke: „Hvad Jorden gjemte" Om Udgravningen og Tekstfund i Palæstina og Babylonien — med 84 Illustrationer og 2 Kort. 190 Sider i Oktav — Pris 1 Dollara og 15 Cents.

Den norske Forfatter med det tyske Navn, som har skrevet denne Bog, er mig ubekendt. Kun gør han Indtrykket af at være en saare lærd Mand, særlig i arkæologisk og filologisk Henseende, For øvrigt gør han Indtrykket af at være en af de mange Religionsforskere uden Religion, som vor Tid i alle Lande er saa særdeles fuld af. At Manden er uden Religion, slutter jeg fra denne hans Bog. Derimod er han langt fra uden Interesse for Religion, særlig den bibelske og kristelige, som han ønsker jævnet, om ikke med Jorden, saa i hvert Fald med de øvrige Religioner paa Jorden, særlig den ægyptiske, babyloniske, assyriske o'v., hvorom hans Bog noksom bærer Vidnesbyrd, baade slaaende og mangfoldige. At komme nærmere ind herpaa er, saa vidt jeg skønner ikke Umagen værd.

Bogen er imidlertid mærkelig og værd at læse i mer end en Henseende, hvilket jeg ønsker at gøre opmærksom paa.

Den bærer stærkt Vidnesbyrd om det omfattende, paagaaende og omhyggelige Arbejde, der gøres nu om Dage fra næsten alle kristne Lande for at grave den gamle Verden op af Jorden og faa den til at tale og vidne i Dagens brændende Spørgsmaal: Om Bibelen er sand eller ikke? med andre Ord: Om Kristus er Guds Søn eller ikke? Thi disse to Spørgsmaal hænger paa det inderligste sammen, eftersom Kristus jo viser hen til det gamle Testamente som det store Vidne om ham, som den Forudsigelse, der har fundet sin Opfyldelse i ham. — Og hvad har saa den gamle Verden, for saa vidt vi nu kender den af Udgravningerne, at sige os angaaende Bibelens, særlig det gamle Testamentes Sandhed? For det første da dette, at selve de Byer, i hvis Ruiner Udgravningerne har fundet Sted, vidner om Bibelens Sandhed, derved, at den jo forlængst har forudsagt deres Undergang, baade Ninives og Babylons og saa mange, mange andres. Dernæst vidner Udgravningerne om Bibelens Sandhed derved, at de viser, at hine Byer, mens de stod, var fulde af Afguder og Afgudsdyrkelse, men at baade deres Guder og deres Religion var afmægtige til at bevare deres Lande og Tilbedere fra Undergang, noget, som Bibelen forlængst havde baade lært og forudsagt, saaledes som enhver Læser af Israels Profeties Bøger kan se det.

Fremdeles vidner Udgravningerne om, at Bibelens Beretninger i historisk Henseende er fuldt ud paalidelige, endog indtil de mindste Enkeltheder, saaledes som det jo var at vente, og som enhver, der kender Gud og hans Ord, forlader sig paa — baade for Tidens og Evighedens Vedkommende. Derimod har samme Udgravningers Resultater forlængst gjort de ældre rationalistiske Bibelkritikere til Løgnere, der paastod, at Mosebøgerne ikke kunde være ifrevne af Moses, eftersom Skrivekunsten var en langt senere Opfindelse. Det er ikke 100 Aar siden, at denne Paastand var god Latin blandt de høilærde. Nu er man kommen saa vidt, at man overhovedet ikke kender nogen Tid, da Menneskene ikke kendte til Skrivekunsten, saa der er den største Rimelighed for, at f. Eks. Abraham har haft sin skrevne Beretning om GudsGerninger i Fortiden.

Fremdeles har Udgravningerne lagt for Dagen, at de forskellige Former af Litteratur, som møder os indenfor det gamle Testamente, baade historisk Beretning, Lovsange, Læredigte, Ordsprog, Vaarselssange osv. var saare vel kendte i hine gamle Dage blandt de Folk, med hvilke Israel kom i Berøring, om de ikke ligetil var beslægtet med dem, og at der altsaa ikke fra den Side kan være det at indvende imod Bibelen, at dens store Litteratur vel tillagdes den fjerne Fortid, men i Virkeligheden var senere Tiders Værk, saaledes f. Eks. Jobs. Bog.

(Fortsættes paa Side 4.)

Danske Mænd! Hvis I ønsker, at Eders Børn skal tjene Penge i Amerika, saa maa I hjælpe dem til at lære Engelsk.

Farm Journal

er det største amerikanske Landbrugsblad. Alle Gutter og Piger synes om at læse det. Det hjælper dem til at læse Engelsk samt at bli heldige Farmere og gode Husmødre. "Farm Journal" er rent og redelig. De kan stole paa hvert Ord, det siger, og De kan trygt kjøbe alt det, som averteres tilsalgs i det.

Spørg Deres Bank eller Deres Postkontor, om det er trygt at sende Penge til "Farm Journal".

"Farm Journal" koster bare en Dollar i fem Aar eller halvanden Dollar i ti Aar. Send os Deres Navn og Adresse med Pengene. Hvis De nogen Gang blir utilfreds med Bladet, saa vil vi betale Dem tilbage Restancen af Abonnementspengene, naar De ber os om det.

Farm Journal

281 N. Clifton Str., Philadelphia, Pa.

Frit. Folkekalender for 1912. For at introdusere vor Katalog for Bøger, Postkort, osv., til enhver Læser af dette Blad vil vi sende **absolut frit** et Eksemplar af vor Folkekalender for 1912, indeholdende mange Fortællinger og Stisser, dersom De sender os 10 eller flere Venners Navne og Adresser.
J. V. LEACHMAN & SON. · Minneapolis, Minn.

Elk Horn High School
AND COLLEGE

Første Marts begynder et Kursus paa elleve Uger for vordende Religionsskolelærere og Lærerinder.

Der tilbydes Undervisning i følgende Fag:

Religion: Bibelhistorie, Lærebog og Bibelkundskab.
Dansk: Læsning, Grammatik og Stil.
Historie: Danmarks- og Kirkehistorie.
Pædagogik.

Indmeldelser modtages og Forespørgsler besvares af

L. A. Laursen, Elk Horn, Ia.

En ny dansk-amerikansk Bog

Sommer i Adirondack Bjergene
— af —
Metthea Mathiesen.

135 Sider i smukt Omslag 75 Cts. Indb. $1.00.
Bestillinger modtages af

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
BLAIR, NEBR.

KIRKEAARET I HJEMMET.
En Børnepostille af Henry Ussing.
En hel Aargang korte Prædikener stilet særlig til Børn men som vel kan tjene til Opbyggelse for alle i Hjemmet store og smaa.
237 Sider. Kun 40 Cents.
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Gode Farme i det solrige Alberta.

Vi har en Mængde gode Farme i det mest frugtbare Distrikt i Alberta.
Denne Plads er bleven omhyggeligt udsøgt af vore egne erfarne Vurderingsmænd, og vi garanterer Beskrivelsen og Tilfredshed, og hver enkelt af disse Farme er et Godtkøb til den Pris vi forlanger. Vi har mange skandinaviske Salgsmænd, og alle Forespørgsler vil faa vor fuld Opmærksomhed. Korrespondance udbedes paa engelsk.

THE CANADIAN INVESTMENT COMPANY, LTD.
30 JASPER AVE. W. EDMONTON, ALTA., CANADA.

DANA COLLEGE
BLAIR, NEBRASKA.

WINTERTERMIN BEGYNDTE 4DE DECEMBER 1911.

Tilbyder Undervisning i følgende Kursus:

PROSEMINAR—firaarigt, forbereder til Trinitatis Seminarium
NORMAL—uddanner Lærere og Lærerinder for "public schools"—udsteder "State certificates".
ACADEMIC—firaarigt, forbereder til de ledende Skoler.
COMMERCIAL—Bogføring og Stenografi.
MUSIC—Piano, Orgel, Violin og Sang.

God Anledning for Nykommere til at lære Engelsk.
For Kost, Logi og Undervisning per fire Uger $13.00.

C. X. HANSEN Forst.

Skriv efter ny Katalog.

Dampskibsbilletter
med
Cunard Liniens store hurtige Skibe
sælges af
DANISH LUTH. PBUL. HOUSE,
BLAIR, NEBR